

beskatning, maa vi ogsaa have en ny Bonitering. Den uensartede Vurdering, der finder Sted, gør sig maaske ikke saa meget gældende indenfor den enkelte Kommune, naar det er de samme Vurderingsmænd, der vurderer alle Ejendommene; den Ulighed, der fremkommer, kan maaske ikke blive saa stor fra den ene Skatteyder til den anden. Saa snart vi imidlertid kommer til de større Kommuner eller til Amtsbeskatningen, har det sin store Betydning, at der er en vis Ensartethed i Beskatningen i de forskellige Kommuner, og her brister det. Som jeg sagde før: Man skal være meget varsom med at indføre en ny Skattebasis; jeg har aldrig set, at man har gjort det, uden at man har faaet nye og større Skatter. Og er der noget, Landbruget ikke trænger til for Øjeblikket, er det større Skatter.

Den anden Kategori for Vurdering af Jord falder i Stationsbyernes yderste Op-land. Der skal Vurderingsmændene jo foretage ikke alene et Skøn over, hvad Jorden er værd til det Brug, der gøres af den, men ogsaa et Skøn over Mulighederne. Saa skønner Vurderingsmændene over disse Muligheder. Men hvor har man nu en Garanti for, at de tilstrækkeligt er i Stand til at overse, hvilken Fordel eller hvilket Tab der kan være ved en Udstykning? Jeg har i alt Fald set adskillige Udstykningsselskaber ude paa min Egn, der har faaet Minus i Kassen efter at have udstykket hele Ejendommen. Der kræves store Ofre af Kapital til Kloak-, Vej- og Gasanlæg, thi Kommunerne vil nødig staa i Forskud for den Slags Ting for saadanne Arealer, der kun skal gaa en Bebyggelse i Møde. De Herrer Vurderingsmænd kan jo nok sige: Den Grund der kunde egne sig til at bygge en Villa paa eller egner sig udmærket til et Haveanlæg. Men Spørgsmaalet er bare, om der er nogen Køber til den, om der er Efterspørgsel efter Jord til Bygninger eller til Havejord i samme Udstrækning, som Vurderingsmændene vil ansætte Jorden til forhøjet Beskatning.

Endelig er der den tredie Kategori, og det er Bygrunde. Den Skyldraadsformand, jeg omtalte for lidt siden, i Odense, dokumenterede, hvorledes han kom til disse udmærkede Resultater. Han gik ud fra de Grunde, der blev solgt i Byens Periferi, og derfra kunde han saa beregne, hvad Grundene inde i Byen var værd. Ja, det er jo ikke alle, der er lige dygtige til Regning, og jeg tvivler paa, at man kan komme til noget rigtigt Resultat paa den Maade. Men det var saa heldigt, at der en Gang imellem blev revet et Hus ned paa Vestergade, og

der havde man en Maalestok for, hvad en saadan Grund blev betalt med. Men sker der en Nedrivning i en gammel Gade, er det i Regelen, fordi denne Grund tænkes anvendt til en ganske bestemt Brug; og det vil bevirke, at en saadan Grund kan betales med en større Pris, end den i Virkeligheden er værd; og man kan ikke gaa ud fra, at de andre Grunde i samme Gade er lige saa meget værd som den Grund, man netop nu har Brug for til et specielt Øjemed. Saa er der ogsaa den Ting, at i Kraft af Sætningen „lige Skat paa lige Jord“ maa da fornuftigvis samme Jord i samme Gade beskattes ens. Men der er jo overordentlig stor Forskel paa, om en Ejer har en lille Grund eller en stor Grund. Den, der har den lille Grund, kan ikke bygge noget ordentlig værdifuldt Hus paa den, medens den, der har en stor Grund, kan bygge et Hus, som kan rumme Lokaler, der kan give overordentlig stor Leje, saa at det Udbytte, der kommer ud af den Grund, bliver langt, langt bedre og fordelagtigere end det, der kommer ud af den lille Grund. Der kan være Forskel paa Gadens to Sider: paa den ene Side er der Sol, og paa den anden Side er der Skygge, der kan være Færdsel paa den ene Side af Gaden, hvorimod der ingen Mennesker gaar paa den anden Side, og det vil sige, at Butikkerne paa den ene Side kan svare stor Leje, medens de paa den anden Side ikke kan betale noget videre i Leje. I det hele er der saa mange Momenter, der griber ind her, at den Lighed, de Herrer bilder sig ind at kunne skabe ved en saadan Beskatning, den findes slet ikke; i det Øjeblik, Skatten bliver indført, bliver Uligheden aabenbar.

Man vil nu indføre en forøget Beskatning, medens man samtidig har en Lov, der hemmer Ejernes Dispositioner — jeg tænker paa Boligloven, der endnu bestaar i København, hvorved man i høj Grad forhindrer en Mand i at udnytte sin Ejendom ikke blot til forøget Leje, men ogsaa til Brug til egen Virksomhed, naar Dele af den er udlejet til andre. Den nye Grundbeskatning vil fordyre Erhvervslivet. Der er Erhverv, som nødvendigvis skal bruge betydelig Plads; de vil komme til at svare større Pladsleje, og denne maa lægges over paa de Produkter, de handler med — lad os som Eksempel tage en Tømmerplads eller en Kulplads. Den Fordyrelse af Ejendomsbeskatningen, der ikke falder paa Erhvervslivet, vil jo af Ejerne blive overført paa Lejerne, hvor Ejeren ikke selv benytter hele Ejendommen.

Jeg skal dernæst sige et Par Ord om Grundværdistigning, det er ogsaa et af Georgeisternes Krav. De samfundsskabte